

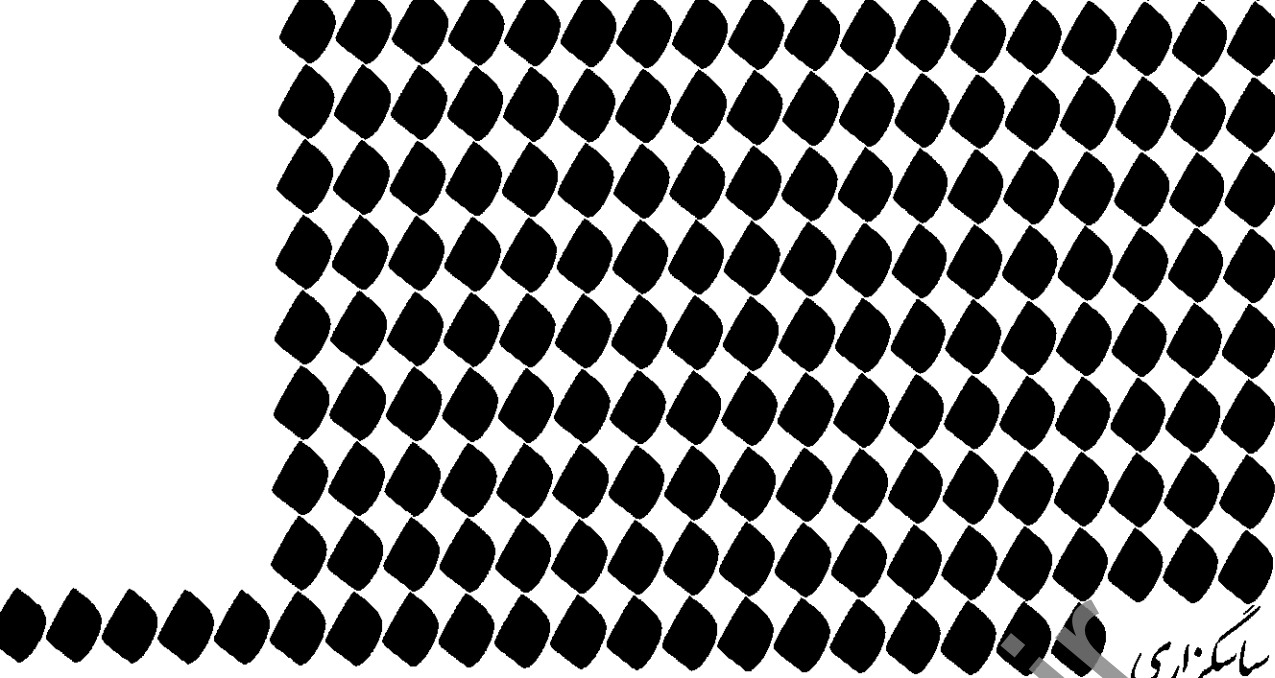
خواندن و درک مطلب متون فارسی
برای فارسی آموزان (سطح پیشرفته)

مهدباقر میرزایی تصصاریان

www.ketab.ir

شماره کتابشناسی ملی: عنوان و نام پدیدآور: موضوعات بهمن: مشخصات ظاهری: پاداش: موضوع: موضوع: موضوع: رده بندی دهوی: رده بندی کنگره: سرشناسه: نمایه افزوده: وضعیت فهرست نویسی:	شابک: 978-600-5024-18-0 ۲۹۹۲۲۲۲ چوئدر و درک مطلب متون فارسی برای فارسی‌آموزان (سطح پیشرفته) / محمدباقر میرزایی-حصاریان. فروین: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۰. ۱۷۰ ص. تصویر، جدول؛ ۲۹×۲۲ سانتی کتابنامه: ۲۶۱ فارسی -- کتابهای درسی برای خارجیان فارسی -- راهنمای آمیزش -- خارجیان کتابهای فرات ۸/۲۲۶۵۲ ۲۸۲۷۶۵۲ / ۱۳۹۰ میرزایی-حصاریان، محمدباقر، ۱۳۵۲- دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) فروین
نام کتاب: ناشر: مؤلفه: لیتوگرافی و چاپ: چاپ اول: قیمت: شمارگان: نشانی ناشر:	خروارند و درک مطلب متون فارسی، برای فارسی‌آموزان (سطح پیشرفته) انتشارات دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) محمدباقر میرزایی-حصاریان مؤسسه چاپ نهضت - قم ۱۳۹۰ ۶۰،۰۰۰ ریال ۶۰۰۰ جلد فروین، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، تلفن: ۸۳۷۱۵۵۰ و ۳۷۸۰۰۸۹ - ۲۸۱ -

www.ketab.ir

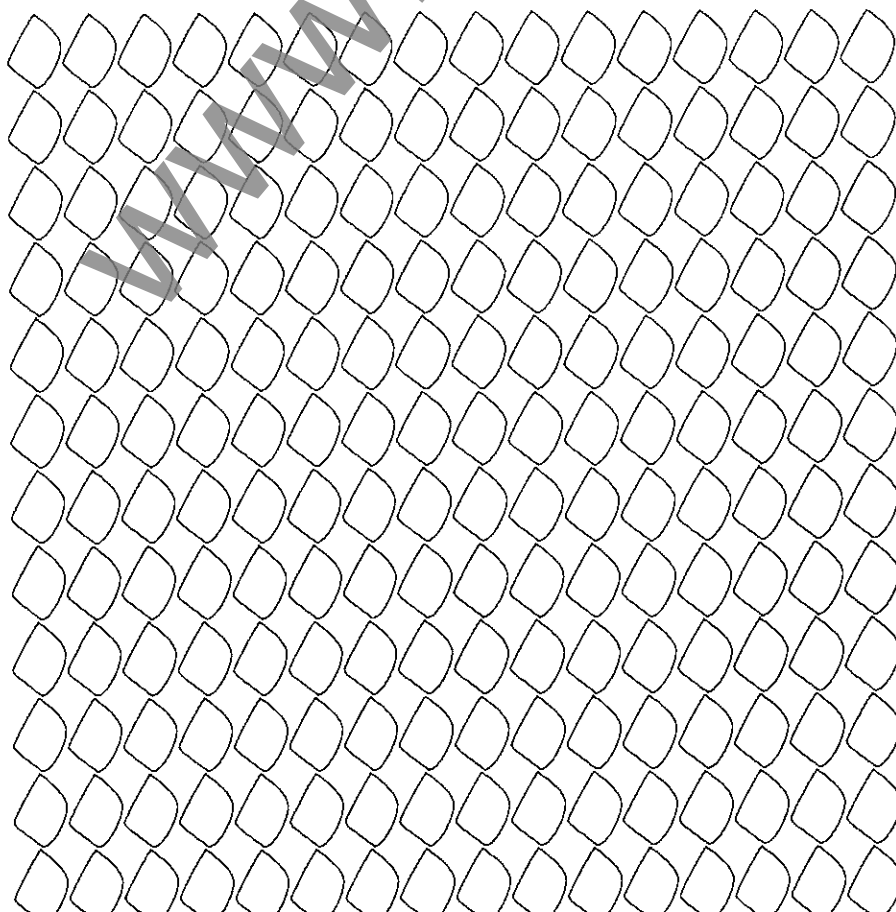
سپاسگزاری

در پدید آمدن اثر حاضر افراد زیادی نقش داشته‌اند. بی‌تردید اگر پیشنهادات اصلاحی آنان نبود، کاستی‌های کتاب خود را بیشتر می‌نمایاند. در این جا بر خود لازم می‌دانم از مرکز آموزش زبان فارسی تشکر کنم که این اثر را به عنوان منبع درس خواندن تعیین نمود و از این طریق نقاط ضعف و قوت کار با کمک هم‌کاران فرهیخته شناسایی شد. همچنین از دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) بسیار سپاسگزارم که مسروریت چاپ کتاب را پذیرفت. از خانم گلپور و خانم مهدوی نیز به ترتیب به خاطر ویرایش علمی و صفحه‌آرایی اثر و پیشنهادات سودمندشان صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایم. اما بیش از همه باید از همسر مهربانم قدردانی کنم که با تشویق و همراهی پیوسته او کار سامان گرفت.

در پایان امیدوارم کتاب حاضر گام موثری در تکمیل منابع لازم برای یادگیری و تقویت زبان فارسی به حساب آید و مدرسان و خوانندگان با استفاده از آن، مولف را از نظرات سودمند خود بهره‌مند سازند.

فهرست

۸	پیشگفتار.....
۹	سخنی با فارسی آموز.....
۹	سخنی با معلم.....
۱۱	درس اول : چپ دست ها چه طور زندگی می کنند؟.....
۱۹	درس دوم : نگاهی به خانه سالمندان.....
۲۹	درس سوم : روزی که جهان تا صبح نخوابید.....
۳۷	درس چهارم : شما چه طور آدمی هستید؟.....
۴۷	درس پنجم : سبزترین شهر جهان.....
۵۷	درس ششم : خانه، درخت، خورشید، در نقاشی کودک.....
۶۵	درس هفتم : رنگ و اثرات آن در جسم و روان.....
۷۳	درس هشتم : بخند تا.....
۸۱	درس نهم : آن ها فکر شما را می خوانند!.....
۸۹	درس دهم : پیام های اسرار آمیز دنیای خواب.....
۹۷	درس یازدهم : تفاوت مکز مردان و زنان.....
۱۰۵	درس دوازدهم : بیایید با کتری بخوریم!.....
۱۱۵	درس سیزدهم : کنسرت آفرینش.....
۱۲۳	درس چهاردهم : کم آبی در جهان، یک دنیا خطر.....
۱۳۳	درس پانزدهم : تولدی دیگر!.....
۲۲۷	فهرست واژگان.....
۲۶۱	فهرست منابع.....
۲۶۲	یادداشت.....

♦ پیشگفتار

هدف این کتاب در وهله ی نخست تقویت و ارتقاء مهارت خواندن و درک مطلب فارسی آموزان بزرگسال غیر ایرانی سطح متوسط است هر چند افراد دیگری همچون فارسی آموزان ایرانی نیز به تناسب سطح مهارت زبانی خود می توانند از آن بهره ببرند. متون انتخابی برگرفته از روزنامه ها، مجلات، سایت ها و کتاب های معاصر بوده که برخی از آن ها برای سادگی درک متن توسط فارسی آموزان با اعمال حداقل تغییرات، مناسب سازی شده اند. از ویژگی های بارز درس ها که بر مبنای اصل و الگوی واحدی تهیه شده، می توان به جذابیت، اصالت و تنوع متون، تقویت راهبرد حدس های هوشمندانه، درک پیکره بندی، درک مطالب اصلی و فرعی متن، درک روابط منطقی و ارجاعات متنی، کشف و درک ساختار زبانی، گنجاندن مهارت مکالمه و نوشتن در جهت تقویت و افزایش بازدهی خواندن، اشاره کرد.

♦ ساختار درس ها

کتاب شامل ۱۵ درس است و به طور کلی هر درس از بخش های اصلی و فرعی زیر تشکیل شده:

♦ پیش از خواندن

پرسش های پیش از خواندن

حدس معنای واژه های جدا از متن

♦ خواندن

درک پیکره بندی متن

درک روابط منطقی و ارجاعات متنی

♦ پس از خواندن

درک مطالب متن

حدس هم معنی واژه ها

بحث گروهی

درک ساختار

نگارش

تکلیف

◆ سخنی با فارسی آموز

پیشنهاد می‌شود فارسی‌آموز ابتدا بدون استفاده از فرهنگ لغت و یا کمک معلم، معنای واژه‌های جدید را جدا و در متن حدس بزند، به طوری که در درجه اول معنای کلی و در درجه‌ی بعد معنای جزئی متن را دریابد. پس از طی این مراحل چنانچه هنوز سوالی باقی مانده باشد، از فرهنگ لغت یا معلم کمک گرفته شود. در هنگام خواندن متونی که بخش‌هایی از آن‌ها جدا شده نیز خواننده باید با مراجعه‌ی مستمر به متن و توجه به نشانه‌های ارتباط، متن‌ها را بازسازی کند. پس از خواندن در بخش درک مطالب متن خواننده براساس متن، درستی، نادرستی یا نامشخص بودن عبارات را مشخص می‌کند. منظور از نامشخص این است که در متن آن موضوع بیان نشده هر چند که ممکن است درست یا نادرست باشد. در بخش بحث گروهی فارسی‌آموز باید تلاش کند اطلاعاتی را که در متن خوانده، به طور شفاهی بیان کند. در قسمت درک ساختار نیز خواننده باید با مقایسه‌ی میان عبارت‌ها (بخش ساختار جمله) و واژه‌ها (بخش ساختار واژه) و کشف تفاوت ساختاری، مثال‌های دیگری براساس شم زبانی خود تولید کند. به دلیل آن که دانستن ساختار و معنای واژه‌ها کافی نیست و باید کاربرد آن نیز تمرین شود، در هر درس تعدادی از واژه‌های متون برای جمله‌سازی ارائه شده که لازم است خواننده با مراجعه به متن و دقت در نحوه‌ی کاربرد آن‌ها، تلاش کند جمله بسازد. هدف از گنجاندن بخش نگارش استحکام یادگیری است و فارسی‌آموز با بازنویسی، نوشتن خلاصه یا نظر شخصی، یادگرفته‌های خود را عملاً به کار می‌برد؛ به این جهت این بخش مهم‌ترین قسمت هر درس به شمار می‌رود. خواننده با انجام تکالیف مربوط به هر درس علاوه بر تکمیل فرایند یادگیری، به صورت عملی مهارت‌های زبانی خود را تقویت می‌کند. در انتهای کتاب فهرست واژگانی که در شروع هر درس در جدولی براساس نوع کاربردهای آن‌ها در متن طبقه‌بندی شده، ارائه گردیده است. فارسی‌آموز می‌تواند در آن جا با نحوه تلفظ واژه‌ها آشنا شود و با نوشتن معادل آن‌ها در زبان خود، به نوعی یک فرهنگ لغت دوزبانه تهیه نماید.

◆ سخنی با معلم

از آن‌جا که بخش پیش از خواندن برای فعال‌سازی دانش پیشین فارسی‌آموزان و بهبود بازدهی کلاس خواندن نقش موثری دارد، پیشنهاد می‌شود پیش از خواندن بخشی از زمان کلاس (پنج تا ده دقیقه) به بحث و تبادل نظر گروهی درباره‌ی پرسش‌های طرح شده اختصاص یابد سپس مدتی (ده تا پانزده دقیقه) به خوانندگان فرصت داده شود تا بدون استفاده از فرهنگ لغت و یا کمک معلم معنای واژه‌های مجزای قبل از متن را حدس بزنند؛ سپس به طور رسمی جدا شروع به خواندن متن کرده و علاوه بر حدس معنای واژه‌های جدید در متن تمرین‌های مربوط (تا قبل از بخش بحث گروهی) را انجام می‌دهند. در ادامه معلم از خوانندگان در مورد موضوع متن سوالاتی می‌پرسد و پس از اطمینان از درک متن توسط فارسی‌آموزان، متن با صدای بلند خوانده می‌شود و تمرین‌های مربوط نیز انجام می‌گردد. در بخش بحث گروهی با تشویق معلم، فارسی‌آموزان مدتی (پنج دقیقه) به بازگویی مطالب متن می‌پردازند؛ در ادامه خوانندگان با فرصتی که داده می‌شود (پنج تا ده دقیقه)، با دقت در بخش درک ساختار و کشف قواعد موجود، مثال‌هایی می‌نویسند و معلم با دیدن یا شنیدن مثال‌ها، از یادگیری آن بخش اطمینان می‌یابد. همین‌طور مدتی (ده تا پانزده دقیقه) برای جمله‌نویسی با واژه‌های داده شده، زمان داده شود تا خوانندگان با دقت در متن جملات درستی تحت نظارت معلم بسازند. بخش نگارش و تکلیف کامل‌کننده‌ی فرایند یادگیری است به همین دلیل توصیه می‌شود حتماً تمرین‌های مربوط انجام شود. هر چند سعی این بوده که درس‌ها براساس سطح سادگی زبانی و مفهومی مرتب گردد ولی ممکن است در شرایطی استفاده از درس و یا دروسی با نظر معلم در اولویت قرار گرفته و یا حذف گردد. همچنین پیشنهاد می‌شود به تدریج معلم با ایجاد فضای رقابتی خوانندگان را به تندخوانی تشویق کند و ابتدای هر جلسه (ده دقیقه) را نیز به پرسش از مطالب درس‌های قبل اختصاص دهد.